



ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Jihlava

Inspekční zpráva

Základní škola Dolní Cerekev

588 45 Dolní Cerekev 26

Identifikátor školy: 600 117 049

Zřizovatel: Obecní úřad, 588 45 Dolní Cerekev 107

Školský úřad Jihlava, Zborovská 3, 586 01 Jihlava

Termín konání orientační inspekce: 20. - 27. listopad 2000

Čj.	112 410/2000-11072
Signatura	ok2cu103

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Dolní Cerekev je plně organizovaná škola. Žákům poskytuje vzdělání v devíti třídách na základě vzdělávacího programu Základní škola čj. 16847/96-2. Sdružuje základní školu, školní družinu a školní jídelnu.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Hodnocení kvality vzdělávání v českém jazyku

Časová dotace odpovídala schválenému učebnímu plánu, výuka probíhala podle tematických plánů učiva zpracovaných podle učebních osnov. Výukové cíle sledovaných hodin odpovídaly aktuálnímu složení žáků ve třídě a v průběhu hodin byly splněny.

Personálně je výuka zajištěna ve všech hodinách prvního stupně učiteli s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí, na druhém stupni je polovina hodin vyučována bez požadované pedagogické způsobilosti.

Výuka probíhala v kmenových třídách. Vybavení pomůckami, estetická úroveň prostředí a podnětnost ve vztahu k vyučovanému předmětu byly většinou vyšší na prvním stupni. Škola má žakovskou knihovnu vybavenou beletrií i odbornými publikacemi pro individuální výpůjčky žáků i pro práci v hodinách. V nedostatečné míře jsou k dispozici slovníkové tituly potřebné pro práci žáků při výuce.

V hodinách byly vytvořeny vhodné tepelné a světelné podmínky, učebny byly průběžně větrány. Činnosti relaxačního charakteru byly uplatňovány spíše při výuce na prvním stupni.

Organizační pokyny učitelů byly pro žáky vždy srozumitelné a odpovídaly možnostem žáků. Z forem a metod převažovaly frontální řízené činnosti. Podmínky pro aktivní samostatné učení žáků byly vytvářeny v minimálním rozsahu, žákům nebylo umožněno získávat informace z jiných zdrojů než od vyučujících nebo z učebnic. V některých hodinách byla uplatněna diferencovaná práce zaměřená na žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a těmto žákům věnovali učitelé zvýšenou péči při samostatné práci. Většinou bylo respektováno osobní pracovní tempo žáků. Úkoly zadávané žákům měly buď frontální nebo samostatný charakter, úkoly vyžadující týmové řešení problémů žákům zadávány nebyly. V sedmém a devátém ročníku se žáci třídy dělí na jednu hodinu týdně do dvou skupin. Výuky v dělené třídě nebylo plně využito ve prospěch kvality učení žáků.

Při zkoušení, opakování a řešení úkolů poskytovali učitelé žákům účinnou pomoc a ve většině případů poskytovali žákům okamžitou zpětnou vazbu. Hodnocení směřovalo často ke třídě jako celku, analýzy chyb a oceňování snahy a pokroku jednotlivce bylo využíváno v nižší míře. Výjimečně byla rozvíjena schopnost sebehodnocení.

Ve všech hodinách byl zřejmý respekt učitelů k osobnosti žáků a naopak. Vztahy mezi žáky během výuky byly korektní. Komunikativní dovednosti byly rozvíjeny v rámci specifického stylistického výcviku. Širší prostor pro vyjadřování názoru žáků a rozvoj kooperace nebyl vytvářen.

Plánování a příprava, personální podmínky, psychohygienické podmínky, interakce a komunikace měly velmi dobrou úroveň. Materiálně technické podmínky, organizace, formy, metody, motivace a hodnocení byly průměrné.

Česká školní inspekce hodnotí kvalitu vzdělávání v českém jazyku jako průměrnou.

Hodnocení kvality vzdělávání v matematice

Vzdělávání probíhalo podle schválených učebních plánů, obsah učiva odpovídal učebním osnovám. Při plánování výuky v jednotlivých hodinách byla respektována návaznost na předcházející učivo. Cíle byly voleny přiměřeně možnostem žáků.

Personálně jsou všechny hodiny zajištěny učiteli s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Výuka probíhala převážně v kmenových učebnách bez významnějšího vybavení učebními pomůckami a didaktickou technikou. Pomůcky podporující názornost učiva byly uplatňovány spíše na prvním stupni. Ve všech třídách byly využívány učebnice a další materiály sloužící k procvičování a upevňování vědomostí a dovedností žáků. Uplatňování psychohygienických zásad mělo ve sledovaných hodinách velmi dobrou úroveň, relaxační prvky byly částečně zařazovány na prvním stupni.

Struktura sledovaných hodin odpovídala stanoveným výukovým cílům. Pokyny učitelů byly jasné, výklad učiva srozumitelný. Metody a formy výuky vedly především k rozvíjení paměti, představivosti a abstraktního myšlení žáků, převládal činností charakter vyučování. Frontálního vyučování bylo střídáno s diferencovanými samostatnými činnostmi žáků, v některých hodinách byl uplatňována forma soutěží. Týmových činností bylo využíváno minimálně. Individuální potřeby a schopnosti žáků byly zohledňovány prostřednictvím upraveného tempa při samostatné práci a poskytováním individuální pomoci učitele. V některých hodinách byl vytvořen vhodný prostor pro práci s chybou a pro alternativní postupy při řešení úkolů. Odborná a věcná stránka vyučování měla velmi dobrou úroveň. V sedmém a devátém ročníku jsou žáci třídy děleni na jednu hodinu týdně do dvou skupin. Výuky v dělené třídě bylo pro aktivní učení žáků vhodně využito.

Při motivačním působení na žáky byla v menším počtu hodin využívána možnost používat osvojené vědomosti a dovednosti žáků pro řešení praktických situací, byly využívány zkušenosti žáků. Práce žáků byla učiteli sledována, průběžně byla individuálně hodnocena a žákům byla poskytována potřebná zpětná vazba. Žáci byli vedeni k sebekontrolě, jejich schopnost sebehodnocení většinou nebyla rozvíjena.

Výuka probíhala v ovzduší respektování osobnosti žáků. Komunikace byla založena na vzájemné důvěře. Učitelé pozitivně ovlivňovali psychosociální podmínky výuky, nebyly zjištěny projevy nežádoucího chování žáků.

Plánování, příprava a personální podmínky výuky měly vynikající úroveň. Materiálně technické podmínky byly průměrné. Psychohygienické podmínky, organizace, formy, metody, stejně jako motivace, hodnocení, interakce a komunikace byly velmi dobré.

Česká školní inspekce hodnotí kvalitu vzdělávání v matematice jako velmi dobrou.

Hodnocení kvality vzdělávání v dějepisu a zeměpisu

Časová dotace ve sledovaných předmětech odpovídala schváleným učebním plánům. Členění učiva do jednotlivých ročníků se shodovalo s osnovami schváleného vzdělávacího programu. Při plánování výuky předmětů nedocházelo k jejich obsahové duplicitě.

Při výuce je využívána odborná a pedagogická způsobilost učitelů. Výuka probíhala v kmenových třídách a pracovně přírodopisu, jejichž prostory odpovídaly psychohygienickým zásadám. Prostředí bylo z hlediska sledovaných předmětů málo podnětné. Vybavení kabinetů zabezpečuje základní požadavky vzdělávacího programu. Materiálně technické podmínky mají negativní vliv na metody jednotlivých pedagogů.

Při výuce byly používány hlavně dvojrozměrné pomůcky, učebnice a školní atlasy. Při výkladu, zejména v dějepisu, využívali vyučující doplňkovou literaturu. Didaktická technika byla využita v jedné vyučovací hodině.

Nezbytné organizační pokyny vyučujících byly jasné a srozumitelné. Výběr, sled a množství informací byl přiměřený náročnosti učiva. Vyučující ojediněle zařazovali vstupní motivační

metody, ojediněle byly zařazovány regionální prvky.

Při vyučování bylo využíváno především frontálních metod výuky, nediferencovaných skupinových aktivit a rozvíjeny byly techniky podporující zapamatování učiva. Výuka byla vedena převážně verbálně s dominantním postavením učitele. V důsledku zvolených forem a metod výuky nebyl vytvářen prostor pro samostatné a aktivní učení na základě individuálního tempa žáků, nebyly zohledňovány jejich individuální potřeby a rozvíjeny dovednosti potřebné pro sebekontrolu a sebehodnocení. V menší míře byl vytvářen prostor pro rozvíjení komunikačních schopností žáků.

Učitelé ve všech vyučovacích hodinách prověřovali výchozí znalosti a dovednosti, průběžně vyhodnocovali výsledky výuky. Při řešení úkolů poskytovali pomoc. Otázky při zkoušení a opakování byly většinou zaměřeny na pamětní zvládnutí učiva. Hodnocení výkonu žáků bylo objektivní.

V organizaci a členění vyučovacích hodin byla malá pozornost věnována relaxaci žáků.

Vyučující seznamovali žáky s učivem v souladu se současným stavem teorie a praxe v daných oblastech a učivo bylo interpretováno věcně správně.

Získané znalosti a zkušenosti v dějepisu prezentují žáci v historické olympiádě.

Plánování a příprava výuky jsou velmi dobré. Z psychohygienických hledisek jsou podmínky pro výuku společenskovědních předmětů a zeměpisu průměrné. Průměrné materiálně technické zabezpečení výuky má vliv na metody a formy práce, které hodnotí Česká školní inspekce, stejně jako motivaci, interakci a komunikaci, také jako průměrné.

Kvalita vzdělávání v dějepisu a zeměpisu je průměrná.

Hodnocení kvality vzdělávání

Česká školní inspekce hodnotí kvalitu vzdělávání jako průměrnou.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Předložená koncepce školy je vypracována formálně a nevychází z podmínek a prostředí, ve kterém se škola nachází.

Plán práce školy na letošní školní rok je téměř totožný s loňským plánem. Nevychází z analýzy výroční zprávy o činnosti školy v uplynulém roce a nezohledňuje současný stav kvality výchovně vzdělávací činnosti a materiálně technického vybavení školy. Vedení školy nedokladovalo participaci pedagogických pracovníků při stanovení jednotlivých úkolů a konkrétní odpovědnost za jejich splnění. Činnost školy v oblasti plánování je důsledně operativní.

Při tvorbě učebního plánu byla nabídka školy stanovena vedením školy na základě materiálních a personálních podmínek bez podstatnějšího zohlednění zájmu žáků v oblasti volitelných předmětů i v oblasti cizích jazyků. Kvalitní je nabídka zájmových činností mimo vyučování, které rozvíjejí individuální schopnosti žáků v oblasti sportovní, přírodovědné, jazykové, estetickovýchovné, praktických dovedností a v oblasti práce s výpočetní technikou.

V organizačním řádu školy jsou jasně vymezeny kompetence a delegovány pravomoci na jednotlivé pracovníky. Zpracovaná organizační struktura, která využívá i osobního kontaktu mezi jednotlivými pracovníky školy, umožňuje operativní řízení.

Povinná dokumentace školy je vedena ve stanoveném rozsahu a stanovenou formou.

Vnitřní a vnější informační systém zabezpečuje přenos informací včetně zpětné vazby. Základní škola poskytuje včas a úplně potřebné informace zákonným zástupcům žáků

a v rámci svých možností využívá jejich připomínek a námětů. Pozitivně lze hodnotit spolupráci školy s obecním úřadem zejména v oblasti materiálně technického zabezpečení provozu školy a spolupráci se Sborem pro občanské záležitosti. Velmi kvalitní je prezentace školy v oblasti sportu.

V důsledku systému plánování v jednotlivých oblastech činnosti školy jsou při vedení lidí používány nástroje operativního řízení, které nejsou provázány s okruhy plánování a kontroly výchovně vzdělávací činnosti školy. Vedení školy deklaruje dobré podmínky pro uplatnění tvořivosti a iniciativy pracovníků, pro prezentaci jejich schopností, podnětů a námětů. Jejich charakter nemá v současné době zásadní vliv na změny forem práce ve výchovně vzdělávací činnosti školy. Ředitel školy dokladoval vytvoření systému hmotného stimulování pracovníků. Jeho rozsah nepodporuje osobní motivaci učitelů. Kritéria pro hodnocení pracovníků nejsou známa. Struktura pravidelného sebehodnocení školy není vytvořena.

Další vzdělávání pedagogů je zaměřeno na studium výchovného poradenství, integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a řízení školy. Škola nezabezpečuje v rámci svých finančních možností nákup nové odborné literatury z oblasti pedagogiky a psychologie.

Ředitel školy má vytvořen systém kontroly vůči celé organizační struktuře. V písemné podobě jsou pro vedení školy stanoveny kontrolní úkoly v oblasti výchovně vzdělávací činnosti na jednotlivé měsíce. Předložený plán nevychází z úkolů stanovených v plánu školy a z analýzy kvality práce pedagogů. Kontrola výchovně vzdělávací činnosti školy je prováděna soustavným kontaktem s pracovníky školy a hospitacemi, z kterých jsou pořizovány záznamy. Výsledky kontrolní činnosti jsou s učiteli projednávány. Zjištěné poznatky z hospitační činnosti nemají prokazatelný vliv na změny stylu práce školy. V současné době nejsou využívány evaluační nástroje pro sledování práce pedagogů a hodnocení úrovně výsledků učení žáků.

Předložená koncepce školy nevychází z podmínek základní školy. Roční plán nevyužívá analýzy současného stavu. Konkrétně nerozpracovává oblast strategických cílů v oblasti výchovně vzdělávací činnosti školy. Důsledkem zjištěných faktů je přirozená reprodukční strategie a operativní plánování. Stanovené organizační uspořádání umožňuje řízení školy, vnitřní i vnější informační systém, stejně jako spolupráce s rodiči a zřizovatelem, je funkční. Důsledkem nevžití participace, s ohledem na vžitý systém motivování pracovníků při výchovně vzdělávací činnosti, je proces změn ve strategii učení a v pojetí žáka při vyučovacím procesu pomalý. Kontrolní systém školy nemá v oblasti výchovně vzdělávací činnosti funkční zpětnou vazbu. Česká školní inspekce hodnotí kvalitu, rozsah a účelnost plánování, stejně jako vedení a motivování pracovníků jako pouze vyhovující. Kontrolní systém hodnotí jako průměrný, organizování jako velmi dobré.

Hodnocení kvality řízení

Česká školní inspekce na základě sledovaných jevů a jejich analýzy hodnotí kvalitu řízení jako průměrnou.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Povinná dokumentace školy,
- Koncepce školy,
- Program vzdělávací a výchovné práce, školní rok 1999 - 2000,
- Program vzdělávací a výchovné práce, školní rok 2000 - 2001,

- Organizace školy,
- Stanovení kompetencí ZŠ Dolní Cerekev,
- Plán kontrolní a hospitační činnosti, školní rok 2000 - 2001,
- Záznam o práci - hospitační záznamy ředitele školy,
- tematické plány učiva,
- hospitační záznamy ČŠI.

ZÁVĚR

Pozitiva:

- klidná atmosféra v průběhu vyučování,
- rozsah a pestrost nabídky zájmových činností mimo vyučování.

Negativa:

- nízká úroveň vybavení školy pomůckami a jejich využívání ve výchovně vzdělávacím procesu,
- výuka zaměřená hlavně na pamětní osvojování vědomostí bez uplatňování prvků aktivního učení žáků.

Doporučení školní inspekce k další činnosti školy:

- ve spolupráci s pedagogy zpracovat krátkodobý plán práce poskytující podklady pro vyhodnocování jednotlivých činností školy,
- kontrolní činnost a hodnocení práce pedagogických pracovníků zaměřit na využívání metod rozvíjejících aktivní přístup žáků k učení,
- poznatky získané z kontrolní činnosti vedení školy využívat při organizování dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

Kvalita vzdělávání je celkově hodnocena jako průměrná.

S ohledem na převládající operativnost v systému řízení a absenci řídicích činností zaměřených na pozitivní kvalitativní změny výchovně vzdělávacího procesu je úroveň řízení hodnocena jako průměrná.

V rámci inspekční činnosti nebylo zjištěno neefektivní využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu.

Škola je na základě výše uvedených skutečností hodnocena jako průměrná.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Vedoucí týmu

Mgr. Ladislava Šouláková

L. Šouláková v. r.

Člen týmu

Mgr. Eduard Mašek

E. Mašek v. r.

V Jihlavě dne 20. prosince 2000

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 27. 12. 2000

Razítko

Ředitel školy

Podpis

Mgr. Jiří Havlík

Mgr. Jiří Havlík v. r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacního protokolu ČŠI
Okresní úřad Jihlava - referát školství	2001-01-17	112 27/2001-11072
Zřizovatel	2001-01-17	112 28/2001-11072

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacního protokolu ČŠI	Text
-------	------------------------------	------

---	---	připomínky nebyly podány
-----	-----	--------------------------